

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Советы

КАРАР № 11-1

Балыклы-Чүкәй ав.

2023 елның 25 июле

Татарстан Республикасы Балык
Бистәсе муниципаль районы
Балыклы-Чүкәй авыл
жирлеге Советы депутаты
статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге Карарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авылы, Үзәк урамы, 8 йорт; Иске Арыш авылы, Үзәк урамы, 23 В йорт; Керәшен Казысы авылы, Титов урамы, 9Б йорт адреслары буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге “Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы”нда урнаштырырга.
3. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районының
Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге башлыгы

И.С.Мазитов

Кушымта
Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы Балыклы-Чүкәй
авыл җирлеге Советының 25.07.2023
ел, № 13
карарына

Нигезләмә

Балыклы-Чүкәй авыл җирлеге Советы депутаты статусы
турында Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләргә билгели.

1 нче маддә. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы «Балыклы-Чүкәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына (алга таба-торак пункт Уставына), әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары нәтижәле депутат үз хокукларын һәм бурычларын тормышка ашыра.

2 нче маддә. Депутатның вәкаләтләре срогы

1. Депутатның вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очрактан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Советы (алга таба-торак пункт Советы) эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре срогы «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә җирлек уставы белән билгеләнә.

3 нче маддә. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;
- 5) ана карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

- 6) Россия Федерациясеннән читтә даими яшәү урынына;
 - 7) Россия Федерациясе гражданлыгын яки гражданлыгын туктату
- Россия халыкара килешүендә катнашучы чит ил дәүләте

Аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил дәүләтенең гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә Чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ Россия Федерациясе гражданы яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә хокуклы чит ил гражданы булу хокукына ия

әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланырга;

8) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;

9) Жирле үзидарәнең тиешле органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки алмаш хезмәткә жибәрү

аның альтернатив гражданлык хезмәте;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта;

12) Федераль закон белән каралган башка очракларда

2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " һәм башка федераль законнар;

13) аның жирлек башлыгы, муниципаль район составындагы жирлекнең вәкиллеке органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.

14) район Советының барлык утырышларында алты ай рәттән житди сәбәпләрсез депутатның булмавы

2. Жирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә әгәр бу нигез жирлек Советы сессияләре арасындагы чорда шундый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча барлыкка килгән икән.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Рәисе Фәрит Мөхәммәтшин уздыра.

депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

жирлек Советына әлегә гариза кергән көн вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату булып тора.

4 нче маддә. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның таныклыгы бар, ул аның төп документы булып тора, ул жирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый, шулай ук күкрәк билгесе, ул аларны үз вәкаләтләре чорында куллана.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы район Советы тарафыннан раслана.

5 нче маддә. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутатлык эшчәнлеген азат ителмәгән нигездә алып бара, депутатлык эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән берләштерә, торак пункт уставында билгеләнгән очраклардан тыш.

6 нчы маддә. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутатның эшчәнлек формалары булып:

а) жирлек Советы утырышларында катнашу;

- б) торак пункт Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) жирлек Советы карарлары проектларын жирлек Советы каравына кертү;
- г) депутат сорауы кертү;
- д) депутат мөрәжәгәте юнәлеше;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазифаи затларына тәкъдимнәр кертү;
- ж) гражданнарның хокукларын бозуны кичекмәстән туктату буенча чаралар күрүне таләп итеп, тиешле вазифаи затларга мөрәжәгать;
- з) сайлаучылар белән эшләү;
- и) депутат берләшмәләре фракцияләре һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу; территорияль ижтимагый үзидарә оештыруда катнашу.

2. Депутатның эшчәнлегә башка формаларда да башкарыла ала, федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, жирлек уставында, жирлек Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган.

7 нче маддә. Депутатның торак пункт Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат үзе авыл жирлегә Советы утырышларында катнаша.
2. Депутат жирлек советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр ителә, шулай ук жирлек Советы Регламентына ярашлы рәвештә әлегә мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны ала.
3. Жирлек Советы утырышында катнаша алмаган очракта, депутат бу хакта алдан ук жирлек советына хәбәр итә.
4. Депутатның:
 - 1) комиссиядә һәм жирлек советында тиешле вазифаларга сайларга һәм сайланырга;
 - 2) жирлек советын карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;
 - 3) жирлек Советы тарафыннан төзелә торган органнарны формалаштыру мәсьәләләре һәм жирлек Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазифаи затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;
 - 4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә жирлек Советына хокукый актлар проектларын керттергә;
 - 5) көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертү карала торган мәсьәләләрне карау һәм аларның асылы, карарлар проектларына һәм торак пункт Советының башка актларына төзәтмәләр кертү;
 - 6) жирлек Советы утырышында жирлек Советына хисап биргән яки контрольдә тоткан теләсә кайсы органның яки вазифаи затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр керттергә;
 - 7) жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә бәхәсләрдә катнашу;
 - 8) жирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданнарның мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;
 - 9) үз тәкъдимнәреңне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;
 - 10) жирлек Советы утырышлары протоколларының эчтәлегә белән танышу;

5. Депутатның жирлек Советы утырышында әйтелгән тәкъдимнәре һәм искәrmәләре жирлек советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 нче маддә. Депутатның торақ пункт Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат ул әгъза булган жирлек Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат ул әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 нчы маддә. Депутатның жирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат жирлек Советы һәм аның комиссияләренең аларның компетенциясе чикләрендә бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Жирлек советы яки аның комиссияләре йөкләмәсе буенча депутат жирлек Советы карарларының жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары, оешмаларның муниципаль берәмлек чикләрендәге оештыру-хокукый формаларына һәм милек формаларына карамастан үтәләшен тикшерүдә катнаша.

3. Бу йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат жирлек Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 нчы маддә. Депутат соравы

1. Депутат жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, жирлек Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә кәргән мәсьәләләр буенча депутат соравы белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат соравы депутат мөрәжәгәте, ул поселок Советы карары буенча депутат соравы белән таныла. Депутат соравы турында тәкъдим депутат яки депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм жирлек Советы утырышында жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазифаи зат, житәкче депутат запросы жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение аңа язма рәвештә 15 көннән дә соңга калмыйча яки жирлек советының билгеләнгән башка срогында жавап бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе, вазифаи зат, депутат соравы жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яки аның бурычларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Сорау инициаторы сорауда куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторы алдан хәбәр ителә, әмма мәсьәләне карау көненә өч көн кала.

5. Жирлек Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органы вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчеләрен жирлек советы

билгеләгән срококка депутат соравы буенча кабул ителгән карарны үтәү турында язма жавап бирергә мәжбүр итәргә хокуклы.

11 нче маддә. Депутат мөрәжәгәте

Депутат мөрәжәгәте булып депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, оешмада, аларның оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә кергән мәсьәләләр буенча, аның депутатлык эшчәнлегә белән бәйле мәгълүмат һәм мәгълүмат алу максаты белән язма рәвештә мөрәжәгать итүе санала.

Депутат мөрәжәгәте депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жиберелә.

Депутат мөрәжәгатьләрен дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формасына карамастан, ижтимагый берләшмәләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карый.

Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгать жиберелгән вазифаи зат яки аңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12нче маддә. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре.

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатьләрен карый, гражданны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга бер тапкырдан да сирәгрәк сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлегә турында хәбәр итә.

1. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча чаралар күрә: 2. алардан килгән тәкъдимнәрне, шикаятьләренә карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләренә дәрәс хәл итүгә ярдәм итә; 3. гражданны кабул итә; 4. жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә. 5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә, аларның исемлегә һәм бирү тәртибе Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән. 6. Депутатның сайлаучылар белән ачык чара формасындагы очрашулары Россия Федерациясенә жылышылар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнарына ярашлы рәвештә үткәрелә.

13 нче маддә. Депутат берләшмәләре эшендә депутатның катнашуы.

1. Жирлек Советы депутаты уртак эшчэнлек һәм каралган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелгән депутат фракциясе яки төркеме составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләрен һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм эшчэнлек тәртибе торак пункт Советы Регламентында билгеләнә.

14 нче маддә. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары белән мөнәсәбәтләре

- 1. Депутат жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итүче хокукларның тулылыгына ия.
- 2. Жирлек советы депутатның аның сайлау округында, жирлек советында эшләве турында, район Советының жирлек советы, аның органнары карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында карарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында хәбәр тыңларга хокуклы.
- 3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазифаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларының үтәлеше, депутатның тәнкыйди искәртмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләренә вәкилләкле органнары эшенең практикасын, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүенә булышлык күрсәтәләр.

15 нче маддә. Депутатның вазифаи затлар тарафыннан кабул итү хокукы

1. Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат жирле үзидарә органнарын, предприятиеләрне, оешмаларны, жирлек территориясендә муниципаль милек формалары учреждениеләрен чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 нчы маддә. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазифаи затларынан аның депутатлык эшчәнлеге белән бәйле, закон белән саклана торган сер булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукына ия.

17 нче маддә. Депутатның бурычлары

1. Депутатның бурычы:

1) Үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Конституцияне үтәргә

Россия Федерациясе, Федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, торак пункт Уставы, башка муниципаль хокукый актлар;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итү;

3) даими рәвештә, айга бер тапкырдан да сирәгрәк, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукый формасына, ижтимагый берләшмәләренә, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә

органның мөрәжәгәтләрен вакытында карап чыгарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда елына бер тапкырдан да сирәгрәк хисап бирергә;

6) вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйлә чикләүләрен үтәү депутат;

7) "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм дәрәжәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

1) ел саен хисап финанс елыннан соң киләсе елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы депутатлары тарафыннан тәкъдим ителә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларның дөреслеген контрольдә тоту буенча Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы комиссиясенә тапшырырга тиеш (алга таба - комиссия), үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүматлар, шулай ук хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында мәгълүматлар. Үз вәкаләтләрен төп эшчәнлегеннән аерылмыйча гамәлгә ашыручы Депутат, депутат итеп сайланганнан соң дүрт ай эчендә, аңа вакантлы депутат мандаты тапшырылганнан соң, керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында күрсәтелгән мәгълүматларны тапшыра. «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешендә каралган очракларда үз вәкаләтләрен төп эшчәнлегеннән аерылмыйча гамәлгә ашыручы Депутат Россия Федерациясе законнары нигезендә керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүмат бирә. Әгәр хисап чоры дәвамында «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешендә каралган килешүләр, аларның гомуми суммасы әлегә затның һәм аның хатыны (хатыны) хисап чорына кадәрге соңгы өч елдагы гомуми керемнән артып китсә, депутат бу хакта Комиссияне Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 нче маддә. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйлә чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы депутатның:

1) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар;

2) коммерцияле яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы белән түләүсез идарә итүдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерцияле булмаган

оешма (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, орган шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы Президентына Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә алдан хәбәр итү;

в) муниципаль мәнфәгатьләргә түләүсез нигездә тәкъдим итү

Ассоциациядә Мәгариф республика муниципаль берәмлекләр Советы Татарстан, муниципаль берәмлекләргә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында;

г) муниципаль мәнфәгатьләргә түләүсез нигездә тәкъдим итү

оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә белем бирү, оештыручы (акционер, катнашучы) - муниципаль Мәгариф, муниципаль хокукый актларга ярашлы, муниципаль берәмлек исеменнән оешманы оештыручы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яки муниципаль милектә булган акцияләргә (устав капиталындагы өлешләргә) идарә итү тәртибен билгеләүче;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнү,

укуту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек. Шулай ук вакытта укуту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек алып бара алмый

чит ил дөүләтләргә акчасына гына финансланырга,

халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм

әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, гражданлык;

4) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренә башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

2. Вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы Депутат гражданлык административ яки җинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкилле очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

19 нчы маддә. Депутат этикасы

1. Депутат закон нормаларын, этикасын һәм эхлагын төгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

- 1) жирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;
- 2) башкаларның фикеренә карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтү, депутат вәкаләтләрән үтәү белән бәйлә рәвештә мөнәсәбәтләргә кәргән башка депутатларга, вәзифаи затларга һәм гражданнырга хөрмәтсезлек күрсәтүгә юл куймау;
- 3) депутатлык эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутат вәкаләтләрән үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны ачмаска һәм кулланмаска;
- 4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм жирле үзидарә органнары, оешмалар, вәзифаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын кулланмаска;
- 5) депутат бурычларын объектив үтәүдә шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яки поселок Советының абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы ситуацияләрдән качарга;
- 6) башкарганда шәхси кызыксыну барлыкка килгәч мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган бурычлар бу хакта поселок советына, поселок Советы карары белән расланган тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтна юл куймауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;
- 7) Жирлек советы билгеләгән жәмәгать чыгышлары кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, жирлек Советы йөкләмәсе буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 нче маддә. Депутатлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутатлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, жирлек уставы белән жирлек Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ жаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорау алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр башкарганда, шулай ук депутатларга, алар биләгән торақ һәм (яки) хезмәт бинасына, аларның багажына, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларына, хат алышуларга карата оператив-эзләү чараларын үткәргәндә, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш бирүдә әйтелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килгән башка гамәлләр өчен, шул исәптән аның вәкаләтләре срогы тәмамланганнан соң, жинаять яки административ жаваплылыкка тартыла алмый. Бу положение депутатның халык алдында мыскыллауларга, яла яуга яки Федераль закон тарафыннан каралган башка хокук бозуларга юл куелган очракларга кагылмый.